

Strona znajduje się w archiwum.

Każdy człowiek ma swoją cenę

---

23 marca 1742 roku w Izbie Gmin odbyła się debata mająca na celu zbadanie sposobu postępowania Sir Thomasa Walpole'a, oskarżanego o korupcję.

Thomas Walpole według wiarygodnych źródeł jest autorem powiedzenia: "Każdy człowiek ma swoją cenę". Historycy nie są jednak zgodni, co do kontekstu tej wypowiedzi i część z nich przychyliła się do stanowiska, że Walpole w tym zdaniu negatywnie ocenia pracę członków Izby, inni z kolei twierdzą, że w zdaniu tym wyraził własne metody postępowania.

Podczas burzliwej debaty w niższej izbie Parlamentu, Pitt zastanawiał się, czy w omawianym przypadku zastosować instytucję impeachmentu, rozważając ostatnie 10 lat sprawowania urzędu przez Roberta Walpole'a i zarzucając mu, że jego władza oparta była na polityce manipulacji.

Sam Walpole przyznał, że został Ministrem Skarbu, ponieważ chciał być bogaty. W tamtym czasie ministrowie mogli bowiem inwestować publiczne pieniądze, a profity z tej działalności brać jako swoje. To właśnie mogło być jednym z motywów kierującym Walpole'm. Bez wątpienia poziom jego życia od czasu, kiedy zaczął piastować publiczne stanowisko, znacznie się podwyższył.

Tak jak Walpole sam zaobserwował: "Każdy człowiek ma swoją cenę (...) Elektorzy mogą zostać przekupieni, przychylność wielkich panów może być kupiona ofiarując urząd, tytuł lub posadę im samym lub ich przyjaciółom i rodzinie (...)". Te same reguły można, według Walpole'a, stosować w stosunku do członków Parlamentu, a przychylność króla zostanie zagwarantowana jeśli nazwisko szczęściarza znajdzie się na Civil List*.

Walpole cieszył się zaufaniem Jerzego I. Stało się tak po części dlatego, że importowany król słabo mówił po angielsku. Wkrótce stał się łącznikiem między władcą a Parlamentem i Gabinetem

Ministrów. Nawet skandal finansowy z 1720 roku, tzw. South Sea Bubble nie zachwiał pozycją Walpole'a, która umocniła się jeszcze po 1727 roku, po śmierci króla i objęciu tronu przez jego syna - Jerzego II.

Walpole'a uważa się za prekursora instytucji premiera (Prime Minister), posiadającego władzę większą, niż którykolwiek z ministrów dzierżył przed nim. Jemu również zawdzięcza się stworzenie Gabinetu Ministrów (Privy Council), instytucji bardziej skonsolidowanej niż dotychczas, odpowiedzialnej przed Walpole'm, jako premierem. W ten sposób przypisuje się mu również stworzenie fundamentów dla doktryny zbiorowej odpowiedzialności.

Jednym z niezamierzonych sukcesów Roberta Walpole'a było wspieranie kultury. W 1728 roku John Gay napisał sztukę w trzech aktach "Operę Żebraczą" ("The Beggar Opera"). Wzorowała się na operze włoskiej, a inspirowana była postępowaniem klasy wyższej w Anglii. Sztuka opowiada o życiu marginesu społecznego w Anglii, które według autora nie różni się zbytnio od życia wielce szanownych jegomości rządzących krajem. Satyrę wymierzono w skorumpowaną administrację i premiera Roberta Walpole'a, którego współczesna mu publiczność rozpoznała w charakterze Boba Booty'ego.

"Opera Żebracza" była sukcesem tak ogromnym, że pozwoliła dyrektorowi teatru, Johnowi Richowi, wznieść kolejny olśniewający budynek zw. Teatrem Królewskim, który jest poprzednikiem dzisiejszego Royal Opera House.

*Civil List - lista cywilna w brytyjskim parlamencie była wyrazem kosztów ponoszonych przez rodzinę królewską (The Great Dictionary of Law and Economics. Autor Ewa Ożga. Wyd. C.H.Beck 2006)

Źródła: classicpersuasion.org; bartleby.com; fullbooks.com; angelfire.com; larouchepub.com

Opublikowano w dniu 23.03.2015 r.

przez Wydział Informacji i Edukacji Antykorupcyjnej GSz CBA